

**Jana
Micenková
*Krev je
jenom voda***

**Větrné mlýny
Česi, čítajte
19**

Brno 2024

Větrné mlýny

**Jana
Micenková**

Česi, čítajte
19

***Krev je
jenom voda***

**Překlad
Klára Vičíková**

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky.

Tato kniha vyšla s finanční podporou
Komisie SLOLIA, Literárne informačné
centrum, Bratislava.

© Jana Micenková, 2024

Translation © Klára Vičíková, 2024

Photography © David Konečný, 2024

© Větrné mlýny, 2024

ISBN 978-80-7443-558-4 (papírová kniha)

ISBN 978-80-7443-579-9 (eBook)

První část

Klára už roky sedí v zadní lavici a nepřítomným pohledem pozoruje okolní svět. Nejčastěji bodá kružítkem do gumy, jindy vypichuje obrazce do lavice, do dlaně, v horších obdobích i do rukou. Zkrátka vždycky se umí nějak zabavit, ovšem ani v tomhle vegetativním stavu neunikne její pozornosti, jak si Baša upravuje tangáče, které se jí zarývají do zadku, a pak si tou samou rukou utře nos. A přesně proto je Baša až hvězda číslo dvě, protože si neumí pohlídat takovéhle detaily. Marianně, hlavní třídní hvězdě, by se tohle nikdy nemohlo stát, ta je dokonalá za všech okolností.

Klára například omylem otevře dveře na záchod ve chvíli, kdy si Marianna utírá rozkrok, ale i při téhle činnosti vypadá Marianna jako modelka z katalogu. Usměje se na Kláru, jako by utírání pipky byla ta nejlukrativnější činnost, a pak si elegantně natáhne kalhotky. Marianna je prostě vyšší liga. Na přátelství s někým takovým nemá Klára dostatečný potenciál. Může jenom pozorovat plující bobek, který tam

po Marianně zůstal, dokonce i ten je krásný. Nedá se proti němu nic namítat.

A právě v tomhle meditativním momentu vejdou na záchod holky: Baša, Adéla a Nina.

Klára slyší, jak Baša pomlouvá Mariannu:

„Bože, ta Marianna, mě z ní mrdne... Ta fejková ofinka! Já fakt nechápu, co na ní všichni viděj! Nemáte tampon?“

Klára stojí zavřená v kabince. Nechce, aby o ní věděly. Teď rozhodně nemůže vylézt, nevěděla by, jak se má tvářit. Tyhle tři jsou totiž úžasné, extrovertní, zábavné, mají nejmodernější iPhony a nejvíc followerů na instagramu. Před nimi se Klára neodvážá ani dýchat, takže radši mlčky stojí v kabince a pozoruje Mariannino hovno.

Adéla teď asi podala Baše tampon:

„Dík... Jsem začla brát prášky, víš, aby se mi srovnaly krámy, takže se mi trochu rozhodil systém a nevím, kdy to přijde.“

„Ty bereš antikoncepci?“

„No a? Nechci ve třinácti skončit zbouchnutá.“

Bašin hlas zní tak suverénně! Klára jí závidí, jak dokáže být nad věcí — antikoncepční pilule, to jsou vážné věci, o kterých zabržděná Klára nic neví.

„Ježiš, já jsem se lekla... mě mrdne!“ Baša zařve, omylem otevřela dveře Klářiny kabinky.

„Ty jo, ty seš jak duch!“

„Kdo tam je?“ ptá se Adéla.

„Ale nikdo, jenom Klára!“

Klára vyběhne ze záchoda, ještě za sebou slyší znechucený smích:

„No, čum na to, ani hovno po sobě nespláchla! Ona je fakt...“

To poslední slovo už naštěstí neslyší, zase všechny sračky padají na její hlavu. Takže se celou hodinu strašně stydí

a představuje si, jak celá škola mluví o tom, že po sobě ne-spláchla hovno, které vlastně vůbec nebylo její. Začátek školního roku jak víno...

Aspoň že doma je klid, matka je na zájezdu a otec asi na rybách. Klára hodí tašku do kouta, smyje ze sebe školní smrad a usedne ke stolu, aby si něco nakreslila. Jediná činnost, při které dokáže vypnout, ačkoli záchodová epizoda podvědomí neopustí: na obrázku vidíme Kláru plavající v míse hajzlu a nad ní Bašu, Ninu, Adélu, jak na ni čumí obrovskýmá očima. Na detailech očí si Klára dává záležet, sebe jakožto plovoucí výkal odbyde několika tahy. Když se do toho konečně dostane, přichází otec. Klára rychle otočí papír na druhou stranu a načmárá na něj modrorůžovou rybu s podivným úšklebkem. Otec je sice fajn, ale nemusí vědět všechno. Otec má svoje starosti. I když dneska se zdá celkem vysmátý, aby taky ne — není tu matka.

„Představ si, dneska jsem chytil candáta, ale nakonec jsem ho věnoval...“

„Komu?“

„Iva a Ivo, mají chatku v zahrádkářský kolonii, pozvali mě na čaj... Když přišel slejvák, tak jsem se u nich schoval...“

„Aha, tak proto vypadáš jak...“

„Jak vypadám?“

„Vypadáš dost mimo, ale v pohodě...“

„No, byl jsem promoknutej až na kost, půjčili mi domácí oblečení, jsou fakt skvělí. Ivo má na stěně sbírku originál rekvizit ze slavných filmů.“

„Super.“

„A maj takovou námořnickou koupelnu, sami si ji vymalovali, vypadá to zajímavě. Tak mě napadlo, že bychom přes víkend mohli vymalovat tu naši. Koupíme v Hornbachu barvy a oživíme ji. Co myslíš?“

Klára by se ráda zeptala, co na to matka, ale matka tu vlastně není, takže celý víkend bude možné samostatně rozhodovat a nemít při tom strach. Koupelnu můžou pomalovat rybami a chobotnicemi, to ji určitě bude bavit (a uvidí za sebou aspoň nějaký výsledek, nejenom cizí exkrementy)!

Klára s otcem nakupuje v Hornbachu rekvizity na renovaci koupelny. Otec je evidentně připravený na změnu, vybírá barvy, štětce, spreje, hledá tmel... Klára se motá mezi regály, a když poodejde k oddělení s akvárii, všimne si ženy s výrazným obočím. Žena si cosi mumlá, jako by se bavila s imaginárním přítelem, a najednou strčí ruku do akvária, vytáhne rybičku a položí ji na zem. Potom vytáhne další rybičku a taky ji položí na zem. Po chvíli do toho vstoupí prodavač:

„Pani, to nemůžete dělat!“

Žena se směje a říká (ne prodavači, ale svému imaginárnímu kámošovi):

„Nevíš, proč na mě ten chlap tak křičí?“

„Pani, nemůžete jen tak vytahovat rybičky z akvária a házet je na zem!“

Prodavač se pokouší rybičky ze země posbírat, ale jsou kluzké, padají mu z rukou. Žena se tomu chvíli nahlas řehotá, jenže jedna rybka to nepřežije.

„Vidíte, co jste udělala?! Je mrtvá! To zaplatíte, pani!“

Žena se rozpláče, tvrdí, že se už nemohla dívat, jak rybičky v akváriu trpí. Sedne si na zem a začne zmateně vyprávět svůj příběh, z něhož se Klára i kolemjdoucí dozvídají o jejím opuštěném životě na ubytovně, kde jí došly prachy na poslední nájem, syn sedí v kriminále, ona nemá nikoho, kdo by jí půjčil, kdysi měla pejska Felixe, kterého musela dát utratit, protože jí ho na ubytovně nedovolili, a rybičky prý měly podobný pohled jako Felix... A proud dalších informací, které

se už Klára nikdy nedozví, jelikož ji otec táhne k pokladně. Zaplatí a odchází s nákupními taškami na autobus.

Na zastávce si koupí hranolky s tatarkou. Otec vzpomíná, jak mu tady kdysi kupovala hranolky jeho máma — babička Benková. Byl to prý první stánek s hranolkama ve městě, protože kdysi byly hranolky velký hit, zatímco dneska je to standard, který nikoho nenadchne.

„Ale tehdy to bylo za odměnu,“ řekne otec a smutně se zasměje, jako vždycky, když vzpomíná na minulost (ve které se od života ještě něco očekávalo). Kláru však teď víc zajímá „Hornbachová“ žena s křivým obočím:

„A co se teď stane s tou paní z Hornbachu?“

„Co by se stalo? Bude dál fungovat, nebo jí zavřou do léčebny, nebo se z toho vyspí, možná byla jenom unavená...“

„A co když takhle jednou skončí i někdo z nás?“

„Ale prosím tě... My jsme přece... my se přece o sebe postaráme...“

Otcova slova nezní moc přesvědčivě, ostatně přesvědčivost nikdy nebyla jeho silnou stránkou. Takže se v tom Klára radši nebude hrabat, nechce mu kazit pěkný den, ať si otec trochu oddychne. Zítra spolu vymalují koupelnu, bude to určitě super, všechno bude fajn a skvělé. Než přijde matka.

Matka si už posté obléká kostým lišky, lepší si fousky, maluje čumáček, pociťuje nenávist. Toužila po celoživotním angažmá ve velkém divadle, místo toho hraje v infantilních představeních a vymetá kulturáky s poloprofesionálním zájezdovým divadlem Pampadam. Moc rolí matce nezůstalo: liška, strom, ježibaba... Doba princezen a velkých postav skončila, nahradila ji doba „buď ráda, že můžeš hrát aspoň lišku“.

Některé věci v životě nedopadnou tak, jak si je vysníme. Chtěla být doživotně Karenina, Arkadina, Lady Macbeth...

Nevyšlo to. Ale můžeš být liška, jezevec, strom nebo koník. A pokud se ti to nelíbí, můžeš pěkně do Lidlu za kasu. Někteří lidi berou realitu takovou, jaká je, nacházejí si v ní svoje pozitiva. Pro matku byla realita vždycky problém, zdrhala před ní k herectví — jedinému řemeslu, které byla schopná komplexně obsáhnout.

Matka kouří desátou cigaretu a odpočítává čas, kdy už bude konečně po představení. Je unavená, musela vstávat brzo a teď tu šaškuje před dětmi ze základní školy — usmrkanými, drzími, nevychovanými. Nenávidí řeči o tom, jak jsou děti vděční diváci. Ona přece nechce diváky, co reagují hloupým smíchem. Chce poučeného diváka, který mlčky kráčí s postavou a prožívá katarzi. (A herec samozřejmě musí postavu ztvárnit tak, aby divák nad tím dechberoucím výkonem do konce života přemýšlel!)

Matka nastupuje na scénu, odrecituje text Lišky Skotačilký, která žije v hlubokém lese, kde se ztratí princezna Linda — tu hraje principálůva manželka. To jediné matku utěšuje, že ještě neklesla tak hluboko, aby po čtyřicítce hrála princezny.

Otec matce občas říká, ať je ráda, že něco má. To ji vždycky vytočí. Proč by měla být vděčná za takový odpad? Ona, která studovala divadelní školu, zářila v městských divadlech, měla našlápnuto k vysokým cílům a nakonec skončila v zájezdovém divadle s debilním názvem, ve kterém se šijou kostýmy na koloni a vede to chaotický principál, který režii absolutně nerozumí.

Ještěže je tu Roman, platonická láska, taky profesionální herec, který si svoji kariéru představoval jinak, dokud neskončil v pohádkách a seriálových komparzech. Na zájezdech se vždycky trhnou od ostatních a zmizí spolu chlastat. Většinou nadávají a představují si, jak skvělé by bylo hrát

v opravdovém divadle, pomlouvají principálovu manželku, válí se smíchy z jejího těsného kostýmu a nulové sebereflexe.

„Víš, musíme to celé brát s nadhledem, jakože jsme velvyslanci ze země vysokého herectví a přišli jsme se podívat, jak to vypadá v zemi rozvojového herectví...“, předkládá matka svou teorii po druhé sklence vína. Roman se té větě směje.

Matka je ráda, že mu to připadá vtipné. Když už mají svoji hladinku, citují si repliky z rolí, o kterých sní, Roman ze Cyrana z Bergeracu a matka z Lady Macbeth. Po divadelních monolozích následuje jukebox, Ziggy Stardust, tanec, objímání a šeptání do ucha:

„Já tě mám tak ráda, Romane, bez tebe bych to tu nepřežila.“

„Já tebe taky...“

Tenhle rituál mají už oba nacvičený, nejsou přece na zájezdu poprvé. Další den odehrajou na autopilota pohádku o Lišce Skotačilce, pak se naloží a jede se dodávkou domů nebo do jiného města.

Matka v tomhle souboru přežívá jen díky Romanovi, i když ji mrzí, že se nesetkávají i mimo zájezdy. A že ji ještě nikdy neobtěhnul. Roman je ženatý, má dvě děti, věnuje se rodině a chodí po castinzích. Bere každou roli, která mu přijde pod ruku. Jednou dokonce v kriminálním seriálu hrál mrtvolu zabalenou do igelitu, psalo se o tom i v novinách — o procesu balzamování a zahrabávání pod zem. Roman o tom nad pivem rád vypráví, byl to zážitek, který sice s herectvím nemá nic společného, ale on to bral jako kšeft. (Ačkoli by se přece jen chtěl do dějin umění zapsat výrazněji než jako mrtvola zahrabaná v hlíně.) Matce připadaly castingy vždycky ponižující. Ona přece nemusí nikde dokazovat, že je dobrá!

Roman a matka si i další večer zájezdu vylévají svoje dušičky. Roman už po x-té přiznává, že to má doma na prd,

že se ženou už rok nespal, že lítá jako fretka, ale ženě je to pořád málo. Chtěla by, aby se vykašlal na herectví, ale on odmítá pracovat v supermarketu nebo ve skladu. Matka tomu rozumí:

„Mluvíš mi z duše. Můj muž taky nic nechápe, je příliš přízemní... Ani nevím, proč jsem si ho vzala, jsme spolu jenom tak ze zvyku... chybí mi podněty, adrenalin, vzrušení, cokoli jiného... doma je strašná nuda. On by pořád jenom chodil na ryby nebo na houby... Dcera je v pohodě, ale už je v pubertě, já se do ní nevrátím. Já si myslím, že když se žena upne jenom na děti a domácnost, tak jí z toho časem šibne. No, co z toho má, když lítá od sporáku k pračce? A pak, když děti zdrhnou, je v řiti, život jí protekl mezi prsty. Já prostě věřím, že to vyjde a že se jednou zase vrátím na prkna!“

A Roman ji pohladí po vlasech:

„Určitě jo, určitě to vyjde!“

Zažili spolu už dost pitek a dost diskuzí, ale matka má pocit, že dnešní večer je speciální, že by se to mělo posunout na další level.

„Víš, minule mě napadla taková věc... poslouchala jsem rozhlasovou hru od jednoho italského dramatika. Bylo to úplně super... četl to sice ten debil Harpák a příšerně afektovaná Zuza Milová, ale představila jsem si, jaké by to bylo, kdybychom my dva něco takového zkoušeli... Ta hra je fakt úžasná, musíš si to přečíst... jako stvořená pro nás dva...“

„A o čem to je?“

„Vztah dvou lidí, ale je to takové zamotané, dialogy fakt super, frčí to... Na realizaci takové hry není třeba moc peněz, nějaké kostýmy přece seženeme, já mám doma celkem dobrý fundus, ještě ze starých časů... Představ si, že mám i boa a šaty s volánkami, dokonce i kostým Carmen! No prostě, jde nakonec hlavně o herecké výkony a prostor na hraní...“

„A dobrýho režiséra.“

„No to rozhodně!“

Zdá se, že se Roman chytil, fantazírujou, který z dobrých režisérů by do toho šel a za jakých podmínek.

„Mám nápad, oslovíme Otakara B.“

„No nevim... to je přece jenom trochu jiná liga...“

„Přesvědčíme ho... Já ho znám, kdysi jsme spolu zkoušeli, popíjeli... On je sice už hvězda, ale když ho to zaujme, určitě si čas najde...“

„Tak oslovit ho můžeme, ale pochybuju, že bude mít čas...“

„Romane, nebuď takový skeptik, proboha! Víš, možná proto se nám tak nedaří, protože o sobě pořád pochybujeme a podceňujeme se. Musí z nás vyzařovat sebevědomí! Věřme, že to vyjde — a ono to potom fakt vyjde!“

„Ok, platí, věřím tomu!“

„Otakar B. má za měsíc v Městském divadle premiéru nové hry, Misanropa, půjdeme tam, po premiéře dáme víno a pokecáme s ním v neformální atmosféře!“

Matka už má plán jasný, konečně je šťastná, pouští hudbu z jukeboxu, vesele s Romanem tancuje ploužáček a tajně doufá, že dneska už ji konečně přefikne. Mají přece pádný důvod slavit!

Otec jede na kole, má po šichtě, konečně volný večer, konečně se může zhluboka nadechnout. V hlavě mu hraje Ziggy Stardust.

Vybaluje rybářské náčiní, nastavuje udice, zapaluje cigaretu... Vždycky chytal ryby jenom pro zábavu, když nějakou ulovil, hodil ji zpátky do vody. Získávání trofejí ho nikdy nebavilo. Otec není lovec, otec je buddhista. Jenom občas si nějaký lepší kus vezme domů, vždycky ovšem s pokorou a omluvou: „Promiň, kámo.“

Zdá se, že bude pršet, zatahuje se. Znenadání se mu vybaví vzpomínka, jak kdysi dávno s matkou zmokli, přepadl je liják, ukryli se na zastávce, snažili se zapálit cigáro, nešlo to, sirky byly promočené, tak se tam k sobě tiskli a kouřili nezapálenou cigaretu. A najednou si matka všimla, že na zemi leží zapalovač, zmoklý, ale funkční.

„Připal mi, dědo!“ řekla tehdy.

Otec to bral jako výzvu, znamení, že spolu takhle zůstanou až do smrti, budou si říkat babi a dědo, zapalovat si vysušená cigára, žena mého života, světlo mých dní... Ačkoli už tehdy, v těch starých romantických časech, mu přišlo, že má matka v očích něco pichlavého, co se nedá definovat. Občas ho z toho dokonce mrazilo, tu vtíravou úvahu ale potlačil, všichni přece máme občas v očích něco divného...

Dnes už otec ví, že vtíravé úvahy by se neměly potlačovat, měl by se jim nechat volný průběh, i když teď mu taková úvaha taky narušila romantickou vzpomínku, takže ji radši zase potlačí a vrátí se k původnímu příběhu: liják, cigarety, zapalovač, oheň, děda.

Konečně chytil rybu, dokonce candáta, toho si musí nechat! Upeče ho k obědu, až se matka vrátí ze zájezdu. Otec má radost.

Slabý déšť se postupně mění v liják, otec se rychle balí, sedá na kolo, liják je fakt silný, musí se někde schovat, skryje se támhle u té chatky. Jenže z chatky se po chvíli vynoří mladá žena. „Dobrý den, pojdte se schovat dovnitř, dyť jste promokle až na kost.“

„Né, to je dobrý, děkuju, to za chvíli přejde...“

„Pojďte dovnitř, tady nemůžete takhle moknout!“

„No tak dobře.“

Chatka uvnitř vypadá tak, jak si to i on občas představuje, když si dovolí tajně snít o interiérech: mandala, vonné

tyčinky, barevné kořenky, filmové plakáty, háčkované dečky, rodinné fotky, dřevěné misky, talířky, hrnečky... Všechno je barevné, útulné, harmonické... Atributy, z nichž náhodná návštěva hned vyčte, že je tady pohoda.

Vítá ho mladý muž:

„Já jsem Ivo, klidně mi tykej. Ty tady jezdíš na kole často, že jo?“

„Jo, na ryby.“

„Já jsem Ivka, tady máš ručník a něco na převlečení, koupelna je támhle.“

„Ale to nemusíte.“

„Prosímte, vem si to. Není to sice žádný módní hit, ale aspoň budeš v suchu.“

Otec se převléká v koupelně letní chatky. Na umyvadle jsou vyskládané modré kamínky, na vaně svíčky a mušle, na kachličkách motiv plachetnice, všechno je tu modré, i koš na špinavé prádlo, na kterém je námořník s kotvou a nápis SVENSKA. Zřejmě spolu byli ve Švédsku, anebo v IKEI. Ale to je vlastně jedno, pointa je, že někdo má v letní chatce takhle vymakanou koupelnu a někdo má ve vlastním bytě koupelnu oprýskanou a plesnivou, a nikdy nemá čas...

Neměl by tady mudrovat, koupelna jako koupelna, vlastně se sem přišel jenom převléct z mokrého do suchého!

V kuchyňce ho čeká koláč a bylinkový čaj.

„Zrovna teď jsem dopekla. Máš rád brownies?“

„Ne, promiňte, teda promiň, to neznám...“

„Ale to se nemusíš omlouvat...“

Takže tu máme čaj, brownies, příjemnou hostitelku a jejího muže, který si plní vaporizér trávou a podává ho otci, jako by se znali roky, prostě hipísácké přivítání. Otec se tu cítí jako doma, tedy... to není dobré přirovnání, otec se vlastně doma necítí jako doma. Protože cítit se jako doma by

znamenal, že se tam člověk dokáže uvolnit — a něco takového se přece u něj doma neděje... Ale nedumat, potáhnout z vaporizéru, vyčistit si hlavu... Otec si prohlíží dekorativní figurky, lampičky, kuchařské a zahrádkářské knihy, kořenky, mastičky... připadá si jako v čajovně v Marrakéši.

„Byls v Maroku?“ ptá se Ivo.

„Ne, ale takhle si to tam představuju.“

„Haha, ale skoro ses trefil, ten model, co jsme kouřili, je z marockýho semínka, jmenuje se Maroko. A ty se vlastně jmenuješ jak?“

Otec se rozesměje a řekne jim svoje obyčejné jméno, a kdyby tu mohl sedět déle, tak by jim možná převyprávěl i svůj obyčejný život, protože má pocit, že tyhle dva z marocké čajovny by to možná i zajímalo, i když... koho vlastně zajímá jeho obyčejný život?

Otec studuje plakáty a rekvizity z filmů, všechno, co tu je, má svůj systém. A všechno, co tu je, definuje tyhle dva, vypovídá to o jejich životě, vztahu, vůni, blízkosti... Jejich fotky — pod pyramidou, pod islandskou sopkou, pod krátem, pod sanfranciským mostem...

Co by asi tak vyčetl host, který by přišel k otci domů? V obýváku a předsíni visí vybledlé fotky z matčiných divadelních her, na záchodě plakát ze staré premiéry s matčíným jménem a plakát Felliniho Gelsominy, v kuchyni rybářský kalendář... Rodinné fotky se u nich nikdy moc nenosily, pár jich hnije ve starých albech, jinak prázdné. Otec si nedovede vzpomenout, jestli byl byt vždycky tak pustý, dostává se do divných myšlenkových zákoutí, naštěstí ho Ivo přeruší:

„Zkus ještě tohle. Tenhle druhý model jsem nazval Ohňová země, vypěstoval jsem ho doma, pod lampou.“

Otec silně potáhne a cítí, že už opravdu potřebuje zmizet, další komunikaci už nezvládne.

„Dáš si ještě koláč? Anebo ti udělám kafe?“ ptá se Ivka.

„Ne, ne, děkuju, už i přestalo pršet, fakt díky... a tady máte candáta, doufám, že máte rádi ryby... dneska jsem ho ulovil, vykuchal, takže jenom osolit, máslo a hovno... teda rovnou hodit na gril...“

Kopec srandy, smějou se tomu přeřeku, otec sedá na kolo a odjíždí. Ti dva mu mávají, vypadají jako na obrázku. Vyšlo slunce i duha. Co na tom, že otec obětoval candáta, hlavně, že potkal hodné lidi!

Otec spokojeně dojede domů, posilněný Ohňovou zemí, motivovaný, že se tu něco musí změnit, a když ne vztahy, tak aspoň koupelna!

V dobré náladě vrazí do Klářina pokoje.

„Ahoj, jak to de?“

„Dobře,“ odpoví Klára.

„Udělám ti k večeri palačinky?“

„Oukej.“

„Co to kreslíš?“

„To je ryba Ghuanna...“

„Ryba Ghuanna?“

„Jo, jednou za čas ji někdo vyloví a ona mu jakože splní přání... ale jenom dobrý přání...“

Otec se smíchem odchází do kuchyně, bývá z Klářiných úvah občas překvapený, ale vlastně všechny děti dovedou člověka překvapit. Otec se sice ve výtvarném umění nevyzná, ale ví, že Klára kreslí často. Mohla by chodit do výtvarného kroužku, ale on nikdy nikoho nechtěl do ničeho tlačit, je přece buddhista.

Otec buddhista chystá palačinky a přemýšlí nad příjemnými stránkami života: dneska potkal dva nové lidi, to je dobré znamení, už dlouho takhle s nikým nepokecal, nestíhal. Kdysi míval kamarády, postupně ovšem všichni někam

zmizeli, anebo je matka vypudila. Bylo to takové období, kdy měla výhrady ke každému, nechtěl se s ní hádat, tak se s nimi přestal stýkat. Ale stejně už vlastně nebylo o čem, vždyť měl každý svoje starosti, svoje rodiny, určitě za to nemohla matka, tak to přece nebylo...

Otec lije palačinkové těsto na pánev, dává si záležet, podaří se mu dokonalá palačinka! To jsou ty obyčejné věci! Otec nepotřebuje slávu ani aplaus, stačí kvalitní palačinka, i když nevadilo by, kdyby mu za to někdo zatleskal.

Kde to vlastně skončil v těch svých myšlenkových pochodech? Zdá se, že zase ztratil nit. Ohňová země mu dává zabrat... Takže Ivo a Iva ho motivovali k nápadu, že předělá koupelnu, už se to tu prostě musí zútlunít! Vždyť možná právě to je (s matkou) od sebe tak oddaluje, ten zpustlý prostor...

„Tak to bychom měli, zejtra zajdeme do Hornbachu, víkend je jasnej,“ uzavírá si otec polohlasem téma „nová koupelna“ a potom si plynule přejde k tématu „Ivka“. Taková bezva ženská do nepohody. Při čtvrté palačince (a pořád funkční Ohňové zemi) ho napadne, co by se stalo, kdyby před lety potkal Ivku místo matky. Jak by to dopadlo? Co by teď dělal? Možná by dělal palačinky, Ivka by je mazala domácím džemem, pohládila by ho po rameni, pochválila by ho, jak dokonale se mu povedly a...

„Už si můžu dát?“

Tok jeho myšlenek přeruší Klára. Otec se lekne a popálí si ruku, to má za trest. Myslel na cizí ženu před očima vlastní dcery. Za to by si zasloužil ještě horší trest než popáleninu! A tak Kláře naservíruje nejhezčí palačinku, je rád, že jí chutná, že tu spolu můžou v klidu povečeřet dokonalé palačinky jako harmonická rodina z katalogů, jenom otec a Klára, bez matky.

Druhý den kupují v Hornbachu barvy. Hornbach byl kdysi jeho oblíbené místo. Otec je domácí kutil, dokázal by smontovat a opravit cokoli, kdyby se to po něm chtělo, a kdyby to bylo manželkou dostatečně doceněné... Dneska to ale změní!

„Vezmeme nějaký barvy, tendle sprej se taky hodí, a možná i zatmelím vanu... Kde tu maj tmel?“

Při hledání tmelu mu Klára zmizí z dohledu. Otec si vzpomene, jak se mu jednou jako malá ztratila. Dlouho ji hledal a pak ji našel někde stát a cosi pozorovat. Teď už naštěstí mají telefony, ale ten strašný pocit ztraceného dítěte ho zase na chvíli ochromí.

Najde ji u akvária s rybičkami. Jako zhypnotizovaná pozoruje bláznivou ženu, která křičí, pláče a válí se po zemi. Otec nechce být účastníkem cizích dramát, nemá chuť nasávat cizí zoufalé příběhy, a tak Kláru táhne pryč. Má teď před očima vizi nové koupelny, to jediné ho zajímá!

Klára je cestou na zastávku nějaká zaražená. Kupují si hranolky s tatarkou ve stánku, ve kterém mu je kdysi kupovala jeho máma, a pak si je tam kupoval, když se vrátil z vojny, pak je tam kupoval matce na jednom rande... Chtěl by Kláře ty vzpomínky vyprávět, ale ono to vůbec nezní vesele, protože jsou to vzpomínky z dob, kdy všechno ještě tak nějak dávalo smysl. Nedokáže před ní skrýt smutné povzdychnutí. A pak ho dorazí její otázka:

„Co když takhle jednou skončíme i my?“

„Jak to myslíš?“

„Ubřečený v Hornbachu u akvária s rybičkama...“

Co to je za otázky? Co to má za myšlenky? On v jejím věku řešil úplně jiné věci. (Například jestli si dá na hranolky tatarku, nebo kečup.)

„Samozřejmě, že neskončíme. My se o sebe postaráme.“

Klára vypadá, jako že mu nevěří. Možná nezněl úplně přesvědčivě, rychle změnil téma:

„Koupil jsem fialovou, zelenou, žlutou a potom ještě bílou a černou ve spreji a červenou. Dneska po obědě se do toho pustíme!“

Nová koupelna se zářivými barvami nabízí naději na změnu, dodává pocit jistoty, že MY takhle určitě nikdy neskončíme, že nám přece nikdy v Hornbachu u akvária s rybičkami nehrábne!

Klára zažila pěkný víkend s otcem. Je hrdá, že mu pomohla vymalovat koupelnu, je ráda, že byl tak ukecaný, vykládal jí historky z vojny (jak ho nutili jíst smažený hadr a dokola vytírat podlahu) anebo z dětství (jak chodil s babičkou Benkovou na kolotoče a jak se jednou poblil na labuti).

Víkend je ale pryč a teď už je tu dnešek. A dnes je otec ve stresu, vaří svíčkovou a řeší, že barvy v koupelně ještě nezaschly, že to tam smrdí a je to lepkavé:

„Ale jinak je to krásný, že jo, Klárko? Nebo myslíš, že jsme to s těma barvama přehnali?“ ptá se jí pořád dokola. Klára ho ubezpečuje, že to určitě nepřehnali, snaží se být nad věcí, ale otcův stres jí pomalu vstupuje do žil... Otec totiž potřebuje, aby to schválila matka. A to závisí na tom, v jakém stavu přijde domů. Kláru trochu štve, že otec takhle mění postoje, že má najednou výhrady proti skladbě barev, kterou spolu včera vytvořili, ale nedává zklamání najevo. Vždyť otec má co dělat, aby se uklidnil.

Po příchodu matky stojí před koupelnou, jako by čekali na hodnocení komise. Matka však přichází v dobrém rozmaru, koupelna se jí líbí, dokonce pochválí i Klářiny obrázky. Matka pobíhá po bytě a básní o jakémsi Otakarovi B., novém divadelním projektu, kolegovi Romanovi... Kláru ale její slova

nezajímají, teď totiž nevidí matku, ale vznášející se vílu. Když se matka vznáší, je šťastná a Klára se zdá, že to takhle zůstane navždy. Víloidní matka, klidný otec, který víle nabírá svíčkovou — a ta jí opravdu chutná. Dokonce mu poděkuje a pohladí mu ruku. Víloidní matka se svíčkovou na talíři pobíhá po bytě a studuje Klářiny malbičky v koupelně tak detailně, jako by byla v Národní galerii:

„Jsi šikulka!“

A potom si zašpiní tričko omáčkou, směje se tomu, otec ji se smíchem upozorní:

„Tak si sedni a v klidu se najež.“

A matka víla s ještě větším smíchem řekne:

„Já nemůžu, nestíhám, chápeš, všude je tolik úžasných věcí... všechno je tak strašně úžasné a skvělé... hahaha... ještě si přidám svíčkovou, je fantastická!“

Taková je dnes matka, jakou by si všichni přítomní přáli, aby si opravdu zasloužila pojmenování „matka“.

A tak Klára, omámená matčiným víloidním stavem, vylézá se svojí ulity, odhodlaná najít si ve třídě konečně nějaké kámoše. Odvážně se zaměřuje na partu tří propadlíků. Makula, Tomko a Luka. Drsnost, síla, vyspělost. Tohle Klára potřebuje.

Ze svých svačinových úspor jim kupuje krabičku cigaret, nenápadně se na ně nalepí, sleduje je na kuřácké místo, poslouchá jejich témata — marihuana, lysohlávky, aceton... důležité informace se k ní dostávají z první ruky.

Kluci poslouchají rap, plivou na zem, nadávají a chodí jako opice. Klára si doma zkouší jejich frajerskou chůzi: stačí podsadit ramena a víc se houpat. I sprostý slovník vstřebává rychle, to není žádná věda, říkat: „Kurva, piča, mrdka, prcám ti matku do prdele, čurák do piče...“

Horší je to s flusáním. Vždycky se buď poplive, anebo nevyloví z krku dost materiálu, chce to techniku. Klára poctivě

trénuje a jeden den si před nimi odvážně odplivne, jenže jí kemr přistane přímo na bundě. Kluci se jí vysmějou. Klára se lekne, že ji za to vyhodí z party, tak rychle běží koupit další tabák a strčí ho Makulovi do ruky.

„A co já s tím?“

„To je pro tebe, ty mrdko.“

„Tvuj fotr je mrdka!“

Klára se poznámka o otci trochu dotkne, ale usmívá se, aby to vyznělo jako dobrý vtíp. Už jenom to, že u nich může stát, přece něco znamená! Klára zachová chladnou hlavu a řekne:

„Fotr je v pohodě, ale moje matka je piča.“

Ta věta vykolejí i drsné kluky. Na matku si přece jen nikdo z nich nadávat nedovolí, ale v té chvíli se jí zdá, že všichni tři chápou, že si nedělá srandu. Tak mlčí, potahují z cigarety a sledují kapky deště. Klára je jim za to mlčení vděčná, ten den se o ní skutečně začnou zajímat. (Aspoň jí to tak připadá.)

Martin Makula jí dokonce podá tabák a něžně řekne:

„Si ubal i ty, jestli chceš. Minules říkala, že občas kouříš.“

Klára bohužel neví, jak se balí tabák. Martin jí ochotně umotá cigaretku, tabák jí zahoupe hlavou.

„Myslíte, že holubům chutnaj víc rozmočený rohlíky, nebo suchý?“

„Seš nějak zhulená, děvče. Měla bys s těma drogama opatrně,“ směje se Luka.

Ale Martin se chytne a rozvíjí dialog:

„No suchý, protože mokrý rohlíky se asi blbě polykaj...“

„Tvoje mrdka se blbě polyká!“ zapojí se Tomko.

Klára pokračuje v debatě s Martinem. Vlastně ani neví, o čem se baví, ale intenzivně cítí jeho zvláštní vůni (cigaret, laciných večerí a dlouho nepraného oblečení). Klára ví, že ještě pár takových pochůzek z cigára do třídy a bude se moct o Martina opřít...

Luka přeruší romantickou chvíli:

„Měla by ses naučit balit cíga, až se Makulovi začnou klepat ruce z toho věčného honění.“

„Héj, jdi do piči!“

Se smíchem všichni vcházejí do třídy. A od toho momentu je Klára přesvědčená, že se stala oficiální součástí velké party.

Matka se vrátí ze zájezdu (ačkoli ji Roman neobtěhnul) v dobrém rozmaru. Někdy jí sice vadí, že musí přicházet do bytu, ve kterém je taky otec a Klára, ale tentokrát je celkem ráda. Vychrlí všechny svoje novinky o chystaném projektu s Otakarem B., potom vejde do nové koupelny, ta ji nadchne.

„Wáu, vy jste sem pozvali dyzajnéra?“

„Né, nakoupil jsem barvy v Hornbachu, říkal jsem si, že by se hodila nějaká změna. Klárka mi pomáhala, vymalovali jsme to spolu...“

„Paráda!“

„Líbí se ti to?“

„Jo, jo, je to super, takové pestré...“

„To jsem malovala já...“, ukazuje Klára bizarní sluníčko, žlutého mořského koníka, picassovského námořníka a expresionistickou rybu.

„Ty jsi vážně šikulka!“

Matka se nahlas směje. Jak to do sebe všechno symbolicky zapadá — nová koupelna, nový projekt, nový milenec, všechno je nové, blýská se na nové, lepší časy, a navíc tu má připravený oběd!

Matka se má dobře, matka má Kláru, matka má otce, má svíčkovou, má Romana, nový projekt, budoucnost a šanci stát se velkou herečkou!

„Mňam, to je super... to je fantastické a úžasné!“

Tancuje po bytě s talířem v ruce a nedokáže zastavit proud slov:

„Takže takhle se věci mají, víš, oslovíme Otakara B., aby s námi zkoušel tu hru, se mnou a s kolegou Romanem, je to komorní hra pro dva herce... No a potom, když s námi Otakar B. tu hru připraví, tak se o mně určitě bude zase víc psát... prostě jsem měla uměleckou pauzu, to se stává, ale teď znova naskočím do procesu... A konečně se budu moct vykašlat na ty zájezdovky! Dneska rovnou i vytisknu text té hry, začnu se to hned učit, aby Otakar B. viděl, že jsem připravená, že to myslím vážně...“

„Tak si na chvilku sedni a v klidu se najež.“

„Nestíhám, teď je toho moc... Ale chápeš, že mě to nenapadlo dřív... Je sice pravda, že některé nápady musí dozrát, než přijde jejich čas... A přitom se s Otakarem B. znám roky, vždyť jsme spolu pili, ještě když nebyl známý... Nikdy mě nenapadlo, že bych ho oslovila, až teď... Víš, který je Otakar B.?“

„Jasně, že vim. Dyk jsem mu tehdy ještě zaskakoval za osvětlovače, pamatuješ?“

Matka nepamatuje a otcovy vzpomínky teď nejsou podstatné. Teď tu nejde o otcovu šedou minulost, ale o matčinu růžovou budoucnost.

„Prosím tě, půjčíš mi peníze na tisk toho textu? Má skoro sto stran, tak to asi bude dražší, ale je to všechno smysluplná investice!“

Matka nepochybuje o tom, že otec nebude nic namítat. Je přece nad slunce jasnější, že se tu teď odstartuje nová éra jejího života. Přítomní si potom můžou taky ochutnat z její slávy, pokud si to zaslouží. Matka se s nimi ráda podělí, ráda jim dá najevo, že díky její slávě má jejich existence smysl.

Bere si od otce prachy a běží do Copy centra, celý svět se točí, má konečně jasné motivace, smysluplné životní cíle,

hlavně díky Romanovi. On je ten správný inspirační zdroj... Asi je vážně zamilovaná... snad se spolu konečně vyspí... Na druhou stranu je krásné, že už byli na tolika zájezdech, ale ještě se ani jednou nepomilovali. Čekají na pravou chvíli. Láska je motor, pro lásku matka udělá cokoli, dokonce nechá ten stostránkový text vytisknout dvakrát — pro sebe a pro Romana. Budou ho přece studovat spolu. Ještě mají čas, aby byli na Otakara B. připravení jako skuteční profíci!

Otec je nervózní, nemá tenhle stav rád, neumí s ním pracovat a neumí ho zakrýt. Včera měl radost z nádherné koupelny, připadal si jako mistr bytového designu! Jak krásné byly ty dva dny s Klárou... Ale včera bylo včera a dnes je dnes. Dnes, kdy se má matka vrátit ze zájezdu!

„Ježiš, Klárko, ty barvy tady pořád smrdí. Do hajzlu, to jsou nějaký nekvalitní barvy! Smrdí víc než normálně...“

„Ale neboj, to uschne a zapálíme vonnou tyčinku.“

„Jasně, vonná tyčinka, to je nápad... Ale nepřehnali jsme to s těma barvama, co myslíš?“

„Určitě ne, tati.“

Otec však stále zpochybňuje všechny jím dosud vytvořené hodnoty. A když matka otevře dveře, je slyšet tichý společný nádech...

Příchod matky po zájezdu je podezřele příjemný. Většinou přichází v lehčí depresi po propitých večerech a její vystřízlivění otec cítí až v kostech. Teď je ale matka šťastná. (Kdyby otec nevěděl, jak vrtkavé jsou chvíle jejího štěstí, pomyslel by si, že vidí spokojeného člověka.)

Matka chválí novou koupelnu, stejně tak chválí svíčkou, dokonce si přidává knedlíky, nahlas děkuje a nadšeně mluví o novém projektu, který si prý vymysleli s kolegou Romanem.

„Zkrátka nový text, italská hra, Otakar B. to bude režírovat, bude to pecka! Že mě to nenapadlo dřív! Oslovíme ho za pár týdnů, po premiéře jeho nové hry, na rautu, v neformální atmosféře, navrhneme mu spolupráci, určitě do toho půjde... Víš, který je Otakar B., ne?“

Samozřejmě, že otec ví. Když v divadle dělal kulisáka, Otakar B. na něj vždycky působil jako sebevědomý muž, vyzařovala z něho přirozená autorita. Otec ho rád pozoroval a přemýšlel, jak se takové přirozené autority dá dosáhnout. A jak by to vypadalo, kdyby i on nějakou autoritu měl.

Otec si uletěl do vzpomínek, matka na něj hledí s milým výrazem, oči jí svítí zvláštní radostí. Otec ví, že v tomhle stavu musí být matčina přání splněna, protože je o svých cílech pevně přesvědčená.

„Potřebuju vytisknout ten divadelní scénář, víš, bude to sice dražší, ale vyplatí se do toho investovat. My si to s Romanem začneme poctivě studovat, už teď se budeme učit text, abychom k tomu přistoupili profesionálně...“

Otce napadne, že kdyby měl tu přirozenou autoritu, tak by řekl:

„Ne, miláčku, už stačilo. Už minule jsi ze mě vytáhla sto eur a vůbec nevím na co. Já ty peníze neseru! Dyk jsi dostala nějaký honorář za poslední zájezd, ne?“

Ale otec není Otakar B. a žádnou autoritu nemá, takže jí mlčky podává peníze. Vlastně je rád, že přišla ve spokojeném stavu, a doufá, že jí to aspoň pár týdnů vydrží.

„Ježiš, díky, ty jsi zlatíčko. A ta svíčková je super! I tu koupelnu jste předělali krásně, jsi šikulka, oba jste, ty i Klárka!“

Všechno je celou dobu úžasné a skvělé a fajn, až by si těmi přívlastky mohli vytapetovat další pokoje... To fajnůžasné skvělé prosytilo atmosféru bytu natolik, že je po tom, co matka vypadne do Copy centra, slyšet tichý společný

výdech... Otec otevírá okno a větrá, protože to fajnužas-néskvělé lítá po bytě jako dotěrný hmyz, který je třeba co nejdřív vyhnat.

Klára si bere Lukovu radu k srdci. Umíní si, že se naučí balit tabák. Konečně víkend s jasným cílem. Hodiny se fláká po sídlišti, zastavuje se v různých zákoutích, kde se pokouší ubalit cigáro, ale nedaří se. Tabák trousí, papírek se roztrhá, nelepí to, začátky jsou vždycky náročné.

V jeden moment si zaleze mezi nějaké keřiky, kde ji nikdo nevidí a zároveň má odtud skvělý výhled. Najednou si všimne matky, která sedí na lavičce na dětském hřišti, popíjí pivo z plechovky a nahlas si recituje jakýsi text. Po chvíli se matka odpotácí k oněm keříkům, aby si ulevila. Klára je schovaná jako indián, takže ji matka nevidí. Jen potůček matčiny moči jí teče k nohám. Klára mlčí, nedýchá, vychutnává si ten intimní moment... Když matka odejde, Klára se taky vyčurá, nakonec se její moč propojí s tou matčinou. Jak osvobozující!

A potom pokračuje za svou tabákovou poutí, obohacená novým rozměrem rodičovské intimity. Až v neděli odpoledne, když vyleze slunce babího léta, se při tom balení nějak zasní — a najednou drží v rukou první cigaretu. Sice je to jenom tenoučký, rozpadající se mrzáček, ale je to tam! Takže se do toho ponoří úplně celá, balí jednu za druhou, třesou se jí ruce, od olizování papírků ji už štípe pusa... Kdyby někdo viděl, s jakou houževnatostí se této činnosti věnuje, musel by konstatovat:

„To děvče má vážně talent!“

Alespoň tak si o tom Klára sní. Konečně něco po dlouhé době dokázala, konečně v hlavě slyší povzbudivé hlasy, představuje si obdivné pohledy Makuly, Luky a Tomka. Konečně

jiné hlasy než: „Jsi nula... jsi nula... jsi troska, všichni se ti smějou, nemáš na to... Říkali, že smrdíš, psali o tobě, že jsi podobanej ksicht...“

(Anebo ty nejhorší, které matčinou dikcí šeptají do ucha všechny ty věci... jak ji donosila, i když nechtěla... a že kdyby nebylo Kláry, mohla stát na jevišti Národního divadla...)

Na hlasy teď ale Klára nemyslí, protože se jí dneska podařilo ubalit deset krásných cigaret!

V pondělí si to nechává na velkou přestávku, kdy kluci vedou svoje inteligentní rozhovory. „Slyšels, že si Keny o víkendu zaprcal s Erikou?“ a „Hrál jsem Doom a rozmrdal jsem je na sračky...“

Klára začne balit cigarety a hned jim je rozdá, tak akorát tlusté, tak akorát tenké, prostě dokonalé! A potom si připadá, jako by dostala tři olympijské medaile, protože dokonce i Luka uznale pokývá hlavou a Tomko řekne: „Dík“ a Martin jí věnuje úsměv:

„Z tebe něco bude, děvče.“

A když jí vypadnou papírové kapesníky, tak ji Makula konečně osloví jménem:

„Klárko, vypadlo ti...“

V té chvíli Klára ví, že ho miluje, že odteď už spolu budou navždy (teda ještě chvíli kámoši, ale pak už pár). Bude mu vyprávět, co se jí zdá, co ji štve a co ji děsí... A on to pochopí, i když vypadá drsně, ve skutečnosti je citlivý. Všichni tři jsou to fajn kluci. Klára věděla, proč se k nim přidala!

V noci jí buší srdce, když vede hovory s imaginárním Martinem. Představuje si, jak sedí na lavičce, kouří balený tabák, povídají si o tajných věcech a potom se drží za ruce, hladí, líbají... A kdyby měl někdo kecy, Martin ho bleskově setře, protože to on je tu frajer! Svoji citlivost bude dávat najevo jenom před Klárou, před ostatními si udrží respekt.

Takhle nějak si Klára plánuje společnou budoucnost, která ji zachrání před vším zlým, i před hlasy v hlavě.

Tohle je Klářino dobré období. I matka je celé dny nějaká hodná, zajímají ji Klářiny pocity. Tak se Klára doma uvolní a rozkecá se o svých partácích, kteří kouří, mluví sprostě, ale jinak jsou citliví a Klára na ně nedá dopustit! Matka to všechno chápe, matka ví, že takoví kluci jsou nejlepší, takové měla vždycky ráda.

„Drsní kluci, to bylo vždycky moje!“

Klára by se matky ráda zeptala, proč je tedy s otcem, ale nechce dělat vlny. Radši mluví o Martinovi Makulovi, který má rád balený tabák Golden Virginia, poslouchá kapelu Tragikomix, nosí flanelové košile a bydlí v jednopokojovém bytě s matkou a třemi mladšími sourozenci. A otec mu sedí v kriminálu.

Chvilí se zdá, že to matku fakt zajímá, ale když se Klára rozpovídá nejvíc, začne matka nahlas zívát. Klára má výčitky, že není natolik zábavná, aby udržela její pozornost. Matka si na oči nanáší stíny, na levé oko modrý, na pravé hnědý, potom se nakloní nad Kláru a ptá se:

„Které stíny mi sedí víc?“

„Hnědý...“

„Myslela jsem si to.“

„Vypadáš dobře, mami.“

„Dík.“

A potom matka zmizí, odletí z bytu jako víla s hnědými stíny na víčkách. Kláře se zdá, jako by tu ani nebyla. Ale komu tedy Klára vykládala o Martinovi? Otci rozhodně ne, ten se tu teď ochomejtá a neohrabaně se jí snaží vyptávat na „Ty kluky ze třídy, co kouřej...“ Jeho otázky zní tak staromódně a trapně. Kde je ta víloidní matka, která měla před chvílí pro Kláru a její partu tolik pochopení? Proč odešla?

Matka a její stav „dobré ráno, sluníčko, dobré ráno, dníčku!“ trvá delší čas. Vzhledem k tomu, že se nejbližší pohádka hraje až za týden, má pár dní volna. Matka si sice bude volno užívat, ale zároveň se bude poctivě připravovat! Texty jsou vytištěné a svázané červenou hřebenovou vazbou.

Dnes matce stačí ke štěstí i chomáček babího léta, co jí právě dosednul na nos. Protože v těchhle dnech všechno se vším souvisí! I o tomhle obyčejném pavoučím chomáči chce matka vyprávět ve svých divadelních monolozích.

Matka se momentálně považuje za šťastnou, inspirativní osobu, která rozdává jen radost a obohacuje okolí božským fluidem. Například zničené pokladní (které platí za tři piva) nechá zpropitné, dokonce jí ten chomáček babího léta položí na pult.

„To máte pro štěstí!“

Pokladní se usměje a poděkuje. Ano, i tito obyčejní lidé potřebují občas cítit radost (když už se k nim nedostane to umění, jímž matka disponuje). Vždyť i pokladním je třeba povznést ducha. A od toho je tu matka a její milé chomáčky.

Matka na dětském hřišti poctivě studuje text nové hry. I repliky si už zvýraznila, dokonce se nahlas zachichotala, když si představila, jak budou s Romanem číst ty dvojsmyslné hlášky. Smích se po prázdném sídlišti rozléhá, ale nevyruší nikoho, sídliště je mrtvé, obyčejní lidé sedí doma a věnují se obyčejným činnostem. Hlavně že matka je živá, cítí to až v útrokách. Dvě piva dala zabrat, tak se schová za keřík a spokojeně si uleví. I při této bohumilé činnosti si opakuje repliky, zatímco tenký proud moči směřuje přímo k nohám Kláry, schované za keříkem, o té však matka nemá ani potuchy...

Po třetím pivu se do toho matka konečně dostane, musí ty repliky rozchodit, vždyť už Stanislavskij říkal, že herectví je záležitost fyzická! Nahlas čte monolog a pokouší se i o nějaké

pohyby, jenže už se stmívá, je chladno a došlo jí pivo. Okolo hřiště procházejí obyčejní lidé, někteří ji podezíravě sledují. Dokonce se tam dovalí i nějaká maminka s děckem a šmrdlají se po prolézačkách, což matku celkem vytočí, ona tu přece byla první. Tohle je její prostor! Normálně ji vyštípali!

Telefonuje Romanovi, jestli nepůjde na pivo, aby si konečně přečetli text. Roman se dneska bohužel musí starat o děti, ale ve středu by mohl. Tak co teď matka s načatým večerem? Domů se jí nechce. Nasměřuje si to do panelákové putyky Dolče Vita, do které se zatím nikdy neodvážila vstoupit. Ona radši víno v divadelních kavárničkách, případně nonstop na zájezdu, ale takováhle putyka přece není nic pro divu. Dneska to ovšem bere tak, že tu bude nasávat atmosféru a inspirovat se pro studium postav... Víno ji rozežře, dokonce naváže komunikaci se starým štamgastem.

„Můžu se zeptat, mladá pani, co to čtete?“

„Text divadelní hry.“

„A vo čem to je?“

„O vztahu muže a ženy...“

„Takže něco jako Romeo a Julie nebo Bonnie a Clyde?“

„No, vlastně oboje dohromady, haha.“

„Tak to bude určitě náká divočina. Jinak já sem Jirka — kuchař v důchodu.“

„Já jsem... profesionální herečka.“

Jirka jí zaplatí pár drinků, což matku potěší, a pokračují v debatě, která zní, jako by se talentovaná vnučka bavila se svým dědou. Matka mu spontánně vykládá všechno o svojí kariéře, která teď trochu stagnuje, ale za chvíli se zase rozběhne. Jirka se vyptává, co všechno předtím hrála, matka vzpomíná na svoje dávné role. Jirka říká, že tu byl kdysi na vojně, potom se zamiloval a do Čech už se nevrátil. Debata plyne, jako by se znali roky. Matka může pokračovat

v nasávání zbytků babího léta, spokojená, že našla nového přítele a úžasněhoskvěléhofantastického posluchače!

Matčiny dny tak plynou ve veselé náladě, díky čemuž v domácnosti vládne harmonie. Všechno je strašně fajn a úžasné, pochválí Klářinu novou raperskou vizáž:

„Konečně sis vybrala nějaký styl!“

„Kámošim se teď s takovou partou kluků, oni sice propadli z vyššího ročníku, ale jsou fakt strašně cool a fajn...“

„Chápu. Já jsem se taky vždycky radši kamarádila s klukama, přesně tyhle drsné, živočišné a nebojácné typy jsem vždycky měla ráda.“

„No, oni jsou právě takhle drsný. A hlavně Martin... vypadá tak frajersky, ale přitom...“

„Ale přitom je citlivý.“

„No přesně!“

„To jsou ti nejlepší chlapi!“

Matka si dneska Kláru ráda vyslechne, najde si pár minut v harmonogramu, je to přece její dítě, ale jinak se do jejích soukromých záležitostí nechce míchat. Každý ať si hledá svoji cestu. Ať si Klára sama najde partu a vysněné povolání. Matka jí může sem tam přihodit podněty a inspirace, ale víc ať od ní Klára laskavě nečeká!

Klára se vykecává o Martinu Makulovi, matka se snaží udržet pozornost, ale postupně je z toho víc a víc unavená. V podstatě ji pubertální příhody až tak nezajímají. Proč jí to Klára vykládá? Matka jí přece taky necpe, o čem se s kým bavila. Klářino žvanění jí po chvílce připadá otravné. Radši se soustředí na líčení před zrcadlem a potom Kláru přeruší uprostřed věty:

„Které stíny jsou lepší — modré, nebo hnědé?“

Matka se na Kláru dívá z úplné blízkosti, kdyby aspoň tušila, co všechno se teď Kláře honí hlavou, ale matka má svoji hlavu plnou Romana a Otakara B., tak co je jí po té Klářině!

Klára už si užila svých patnáct minut slávy, matka ji vyslechla, dala stručné, ale cenné rady, dál už nemá čas se zabírat hloupostmi.

„Kam vlastně jdeš?“ ptá se otec, vedlejší postava v příběhu.

„Mám pracovní schůzku s kolegou z divadla, jdeme studovat text, abychom byli připravení na zkoušky s Otakarem B.“

Matka je najednou důležitá, má přece pracovní schůzku, ona vážně pracuje, ať si nemyslí, že se fláká, vždyť právě to je na její práci nejdůležitější: udržování kontaktů a být připravena na nové příležitosti! Otec se od sporáku nuceně usměje.

„A oběd si nedáš?“

„Nemám hlad, špatně by se mi pracovalo, kdybych se přežrala.“

„Tak přeju tvořivý chvilky...“

„Dík.“

Matka uniká do svého vysněného světa, konečně se bude cítit ve své kůži. Už ji to mezi těmi dvěma nebavilo, začínali ji pěkně srát! Otcův kyselý úsměv, Klářiny pubertální historky... připadala si jako v nějaké rodinné show. Dobře, že vypadla, však oni si poradí, nažerou se a budou překypovat tou obyčejnou spokojeností, po té ale matka netouží. Ona musí být vždycky spokojená jen neobyčejně!

Konečně vytoužené setkání s Romanem. Plány jsou jasné: budou spolu (ideálně do zítřejšího rána) diskutovat o zásadním tématu, před kterým musí všechny ostatní starosti ustoupit stranou! Chvilí se jen tak poflakují, náhoda je zavede do zchátralého kulturního centra Eden.

„Ty krávo, Eden, tady jsem nebyl roky! Naposled zamlada, když jsem teprve začínal, to jsme tu dokonce i hráli... Kdysi to bejval kulturák s divadelním sálem, kinem, barem, noční vinárnou... ještě za starejch časů, víš... To je hustý, já myslel, že to zbourali...“, dojíká se Roman.

Jako pobláznění pubertáci vlezou rozbitým oknem dovnitř. Staré sedačky, pódium a kinosál, pozůstatky socialistického realismu, který tu postupně hnije.

„Taková krása! A oni to nechali jen tak zapadat prachem. Hanba!“

Matka vezme Romana za ruku, vyběhnou spolu na zaprášené pódium, čtou si scénář, dialogy přirozeně plynou, herecká chemie funguje... Chybí tu už jenom režisér, diváci a sláva.

„Romane, to je fakt masakr... Já jsem tušila, že tenhle text je přesně pro nás! I to, že nás autobus zavezl až sem, něco znamená! Chápeš, je to znamení! Nesmíme zapadat prachem jako tenhle prostor! Tady by se daly dělat úžasné akce, možná by se to dalo pronajmout... Vždyť se tu ještě všechno zachovalo, rekonstrukce by snad nebyla tak náročná... Co myslíš?“

„No, asi by to bylo super, ale na to by člověk musel mít fakt prachy a taky chuť řešit byrokratický sračky.“

Matku vždycky tak zabolí, když ji někdo probudí do reality. Už si představovala, že by tu mohli zkoušet s Otakarem B., že by z toho vytvořili kulturní centrum s vlastní dramaturgií, stala by se z nich slavná dvojka jako Ulay a Marina Abramović a... Roman to zase celé shodí.

„Romane, prosím tě! Nemůžeme být pořád takoví skeptici. Právě proto se nám nedaří, protože o všem pochybujeme. Pojďme si už, kurva, konečně věřit! Já bych mohla taky pořád naříkat, že jsem otěhotněla, zrovna když jsem byla na vrcholu kariéry, a kde už jsem mohla být... Ale i tak věřím...“

„Ale seš ráda, že seš matka, ne? Nebo toho snad lituješ?“

Roman klade divné otázky. Teď tu přece nejde o to, jestli je matka ráda, že je matka! Co to sem teď plete?!

„Nelituju, proboha... Ale teď jde o divadlo a o nás, chápeš... Romane, zkus si prostě na chvilku jen tak snít:

Nehovor nič, len cestuj so mnou.

Všetko nám dopovie zvlnený divý sad

Za oknom vlaku.

Nehovor nič, len cestuj so mnou.

Poznám ťa takú,“ zanotuje matka a prílepi se na Romana. Cítí, že se mu postavil, namáčkne se na něj ještě víc. Doufá, že ji konečně chytí za zadek a že si to tady, symbolicky na zaprášeném pódiu, rozdají... Romanovi ale zrovna volá manželka a diktuje mu, co všechno musí nakoupit. A pak ať co nejdřív mastí domu, protože má dcera teplotu. Takže romantika předčasně končí. Nebude šukačka na opuštěném pódiu, ani hospůdka do čtyř do rána. Roman musí domů, nákup, večere, manželské povinnosti. Matka se tváří, že chápe, ačkoli nechápe, co může být momentálně důležitější než ona a umění.

„Sorry, musím jít domů, mrzí mě to.“

„Když musíš, tak musíš...“

„Vynahradíme si to příště...“

Roman ji políbí, aspoň nějaká satisfakce, matka z ní čerpá celý zbytek večera, který stráví v Dolče Vitě s Jirkou. Jemu po litru vínka může říct všechno, co nestihla říct Romanovi. Jirka je přesně ten posluchač, kterého matka potřebuje. Jirka si dokáže představit, že by se Eden zrenovoval (dokonce si kulturák pamatuje ještě ze starých časů, kdy tam chodil s manželkou do kina). Ale hlavně: Jirka má čas, může chlastat i do čtyř do rána!

Otec chodí denně do obyčejné práce, nikdo se ho nikdy neptal, jestli ho to baví, nehledá v tom nic hlubokého ani smysluplného. Ráno zazvoní budík, on vstane, uvaří si silné kafe, vykouří cigáro a vyrazí.

Otec zkrátka ví, že do práce se chodit musí, aby byly peníze na jídlo, nájem, saponáty a podobné podružnosti. Chápe, že ne každý má to štěstí, aby našel vysněnou práci, která by

mohla být zároveň i koníčkem. Otec si pro sebe nikdy nic výjimečného nepředstavoval, ani slávu, ani kariéru. Jediné, co si přál, bylo mít dobrou rodinu. Děti, se kterými by chodil na výlety, a k tomu ženu, s níž by si rozuměl. Víc od života nežádal, neměl vysoké nároky. Ačkoli svým způsobem — už tohle byl vysoký nárok. Harmonická rodina. Kdo to má? On určitě ne.

Otec často přemýšlí o matce a o tom, jak by se všechno dalo změnit a zlepšit. Někdy se mu zdá, že nad tím dumá celé roky a pořád na nic nepřišel. Každý jeho pokus o změnu byl marný. Momentálně je ale rád, že může svoje činnosti vykonávat v klidu. Sleduje matku, jak se poctivě učí nový text (snad) příštího projektu. Vlastně se mu líbí, že zase chytla svůj pověstný drive, ambiciózně se vrhá za svým cílem. Otec jí rád připraví klidnou půdu, aby se mohla v klidu soustředit na svoje božské plány. Navaří, vypere, uklidí, nebude překážet... Hlavně, že je matka šťastná, že projevuje náklonnost i ostatním členům rodiny.

Dokonce se dneska věnuje Kláře! Baví se spolu jako kámošky, a tak se otec nepřímo dozvídá o Klářině nové školní partě nějakých kluků, kteří kouří, nadávají, ale „jinak jsou super“.

Takové informace ho moc netěší, radši ovšem do rozhovoru matky s dcerou nezasahuje, jenom mlčky míchá guláš.

„Nejlepší chlapi bývají navenek drsní, je dobré se takových držet... Dobráci a podržtašky mě nikdy nebavili...“, říká matka dceři.

Otec, přidávající do guláše sladkou papriku a trochu chilli, přemýšlí, jestli je taky drsný chlap. (Ale on bude spíš ten dobrák a podržtaška.) No... radši se takovou úvahou nezaobírat, to by mohlo vést ke spálení guláše, je třeba ho rychle podlít vodou.

Vždyť to jsou jenom takové kecyčky, skutečný život je přece o něčem jiném, myslí si otec a přidává do jídla ještě trochu jíšky. Hlavní je, že má teď matka dobré dny, a až bude potom otec s Klárou sám, pokusí se zjistit o její nové partě víc. Je fajn, že si Klára našla kamarády, ale nebylo by dobré, kdyby se tahala s chuligánama. Otce netěší, že se bude muset zhostit nepříjemné role moralisty, vzhledem k tomu, že matka určitě moralizovat nebude. Ona má hodnotové žebříčky nastavené jinak než běžní smrtelníci. A evidentně už ani nemá čas, protože se líčí, obléká si elegantní modré šaty, na oběd se nezdrží, má pracovní schůzku s hereckým kolegou. Nový projekt přece!

Otec zůstává nad miskou guláše sám s Klárou, ale ani té to dneska nějak nejede.

„Nechutná ti?“

„V pohodě, ale nemám hlad.“

„A co žes to říkala o tý nové partě kluků?“

„Takový spolužáci.“

„Aha... a oni propadli?“

„No a co?“

„Nic, nic... Takže jsou v pohodě?“

„Jasně, že jsou v pohodě.“

„Tak... hlavně buď opatrná.“

Klára zdrhne ven, otec tu zůstává jenom se špinavým nádobím a plným hrncem guláše. Moralizování se nezdařilo, má pocit, že pořád ve všem selhává.

Otci je smutno, byt je prázdný, on stárne a nikoho nezažívá. Chtěl by si s někým povídat, tak jako kdysi s matkou — chodili nádražím, pozorovali lidi a ona si nahlas představovala, co to je asi za postavy. Fascinovala ho její bujná fantazie a entusiasmus, který z ní v lepších obdobích sršel. (A který se časem změnil v mánii.)

Nic, nebude tu sedět jako idiot, ještě si užije babí léto.

Na rybách však vyloví jenom roztrhaný deštník, vlastně je to vtipné, vlastně je v tom cosi poetického, čerstvý vzduch mu provětral myšlenky.

Cestou zpátky potkává na zahradě Ivku.

„Ty jsi tady? Myslel jsem, že je chatka prázdná...“

„Přijela jsem jenom na skok, vzít ještě nějaký rostlinky.“

„Dobřej nápad!“

„Nechceš begónii? Můžeš se o ní doma starat.“

„No dobře, zkusím to.“

„Dáš si kafe?“

„Ale to je zbytečný zapínat konvici.“

„Ale prosimtě, je krásně, můžeme ještě posedět venku...“

Ivo tu nechal zbytek jointa.“

Otec a Ivka pijou kávu, kouří, sledují ptáky letící na jih a všechny atributy mizícího podzimu. Otec sedí a mlčí, je to osvobozující mlčení, takové mlčení by nahrál na disketu a rozdával lidem, aby jim bylo líp... Nahlas se tomu zasměje.

„Čemu se směješ?“

„Napadlo mě, že bych to mlčení nahrál na disketu a prodával za nehorázný prachy.“

„Na disketu? To by bylo retro s přidanou hodnotou... Ale moh by to bejt dobrej startup, myslím, že by to šlo na dračku!“

„Co to je startup? Sorry, já jsem sto let za opicema.“

Otec si najednou připadá jako hlupák. Je to stav, do kterého dokáže naskočit velmi rychle, ale Ivka ho uklidní, že je to stejně jenom kravina s anglickým názvem.

Otec má najednou pocit, že není úplný idiot, dokonce dokáže lidi pobavit. S matkou se jako debil cítí posledních pár měsíců (nebo let), neustále poslouchá:

„Ty tohle nemůžeš chápat, na to jsi moc přízemní. Radši skládej palety a mlč!“